

Interpellationssvar

Dnr 19KS464-2
2019-11-21

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Moderaterna (M) - Företagen på Näringen

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 28 oktober 2019, väckte William Elofsson - Moderaterna (M) följande interpellation.

”Planeringen av en av Gävle största stadsomvandlingar i historien pågår för fullt. På Gävle kommuns hemsida går att läsa:

”Dagens verksamhetsområde är tänkt att omvandlas till en blandad stadsdel med 6000 nya bostäder med målsättningen att Näringen ska bli en av Europas mest hållbara stadsdelar. Det är en storsatsning på innovation och teknik för att möta klimatutmaningarna och höga hållbarhetskrav. Ambitionen är också att verksamheter med rätt förutsättningar kan finnas kvar och nya etableras i området. Arbetet kommer att ta många år och är än så länge bara i början.”

I ett senare stycke på samma webbsida går det att läsa:

”Att omvandla ett industri- och verksamhetsområde till ett bostadsområde med arbetsplatser och serviceinrättningar är komplext och tar tid. I de flesta fall löser sig många frågor efterhand.

När markägare säljer marken eller omvandlar sina fastigheter sker en naturlig rotation av de företag som idag är hyresgäster. Stora delar av omvandlingen sker alltså av näringslivet själv.

Kommunen stöttar omvandlingen genom att skapa verksamhetsområden, t.ex. Toluforssskogen. Det är mycket sällan som en kommun löser in mark via tvång.”

Dessa urklipp är två exempel på formuleringar som skapar oro bland företagen på Näringen. Oron förstärks inte minst av många företags negativa erfarenheter av Gävle kommuns attityder till företagande samt det sjunkande företagsklimatet. Den företagare som läser på hemsidan kan inte veta om deras företag har ”rätt förutsättningar” för att vara kvar, den informationen finns inte att utläsa någonstans och inte heller har framgått i de dialoger Gävle kommun har haft. Med den osäkerheten riskerar vi en situation där dels företag inte vågar investera trots att de kan vara kvar, vilket hämmar

tillväxten. Men också en situation där företag investerar men måste flytta innan investeringen är avbetalad. Dessutom skapar formuleringen ”Det är mycket sällan som en kommun löser in mark via tvång” en oro.

Med hänvisning ställer jag följande frågor till Samhällsbyggnadsutskottets ordförande Erik Holmestig:

- Vilken typ av verksamhet ser majoriteten har rätt förutsättningar för att kunna vara kvar på Näringen?
- Kommer majoriteten kompensera eventuella förlorade investeringar hos företagen som uppstått på grund av projektet?
- Kommer ny verksamhetsmark för företagen finnas tillgänglig i tid så att verksamheterna klarar av en flytt?
- Utesluter majoriteten att lösa in mark via tvång från markägarna?”

Erik Holmestig (C), Kommunalråd fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Vilken typ av verksamhet ser majoriteten har rätt förutsättningar för att kunna vara kvar på Näringen?

Planeringen av stadsomvandlingen på Näringen är fortfarande i ett mycket tidigt skede. Målsättningen är att skapa en stadsdel med 6000 bostäder. I samma område ska även finnas grundläggande service som skolor, butiker och restauranger. Det kommer även att finnas plats för företag med olika inriktning. En del av de företag som idag bedriver sin verksamhet på Näringen kommer sannolikt att kunna finnas kvar i ”orubbat bo”, några kan komma att behöva flytta inom nuvarande området Näringen. Ytterligare några kan komma att behöva flytta sina företag till andra områden i Gävle. Det är i nuläget svårt att vara mer precis än så. Många frågor återstår att lösa. Markundersökningar måste göras för att visa vilka typer av byggnationer som är lämpliga var. Trafiken måste planläggas. Det som ligger närmast i tid är diskussioner med Trafikverket om var det nya järnvägsspåret till hamnen ska läggas. Den placeringen kommer att få stor betydelse för hur vi sedan kan gå vidare med stadsdelsomvandlingen.

Kommer majoriteten kompensera eventuella förlorade investeringar hos företagen som uppstått på grund av projektet?

Näringen har under lång tid varit en plats där det bedrivits miljöfarlig verksamhet. Först under senare delen av 1900-talet har man insett faran med detta. Vi har en betydande miljöskuld i marken på Näringen. Med pågående klimatförändringar riskerar vi en höjd havsnivå som kan leda till att delar av

Näringen kommer under vatten. Om vi inte gör något nu kommer ansvaret för sanering och andra miljöåtgärder att slutligen hamna på respektive fastighetsägare. Här är det jag vill se omvandlingen av Näringen som en chans för nuvarande markägare att få hjälp med sanering och andra åtgärder. Miljöbalken är stödet för att hänvisa ansvaret för en markförorening. Vid ett ärende om markförorening görs en ansvarsutredning och om det inte finns någon ansvarig, person eller företag kan det bli ett ansvar för kommunen med ekonomiskt stöd från staten. De som behöver flytta sin verksamhet kommer givetvis att få ersättning för den mark de säljer. Ett påslag på uppemot 25 % är inte ovanligt i liknande fall. Dessutom finns möjligheter att få ersättning för anpassning till nytt läge.

Kommer ny verksamhetsmark för företagen finnas tillgänglig i tid så att verksamheterna klarar av en flytt?

Den absoluta målsättningen är att kommunen ska kunna erbjuda attraktiv ny lokalisering för de företag som inte kan eller vill vara kvar på Näringen efter omvandlingen. Utvecklingen av det nya verksamhetsområdet och logistikcentret Tolvforsskogen är planerad att ligga i fas med omvandlingen av Näringen. Här kommer mark att finnas tillgänglig för olika typer av verksamheter. För de företagare som kanske redan nu vill flytta till ny lokalisering, finns mark tillgänglig bl.a i området Ersbo.

Utesluter majoriteten att lösa in mark via tvång från markägarna?

Gävle kommun jobbar alltid med att i första hand komma överens med olika parter. Frivillighet är viktig. Det finns emellertid lagstiftning som ger en part möjlighet att tvinga motparten att sälja mark, s.k. expropriation. Det är en omfattande och resurskrävande process. I slutändan brukar ingen vinna på detta.

Härmed anser jag att interpellationen är besvarad.

Erik Holmestig (C)
kommunalråd